

pesticidbehov, der følger med vintersæden. Men selv om der er indført en støtteordning til udlæg af rajgræs, er der kun givet støtte til udlæg i 995 ha i 1994.

Svar (10/2 95)

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

Som begrundelse for spørgsmålet er anført, at der i 1994 kun er givet støtte til 995 ha til udlæg af italiensk rajgræs i kornafgrøder under ordningen med støtte til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger.

Indledningsvis vil jeg gøre opmærksom på, at der i 1994 i første ansøgningsrunde er givet tilskud til udlæg af italiensk rajgræs til 984 ha og i anden ansøgningsrunde til yderligere 935 ha.

Spørgsmålet besvares i øvrigt bedst ved at opdele problemstillingen i to punkter:

1. Indkomsttab ved udsåning af rajgræs i vårbyg.
2. Indkomsttab ved udskiftning af vinterhvede med vårbyg i sædskiftet.

Derudover vil jeg gerne omtale mulighederne for at støtte en sådan udskiftning.

ad 1. Indkomsttab ved udsåning af rajgræs i vårbyg

Ifølge bekendtgørelsen om tilskud til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger ydes tilskud til udlæg af italiensk rajgræs i kornafgrøder. Rajgræsset skal være udsået senest 15. maj og må tidligst ompløjes 15. februar. Ved at udså rajgræs i vårsæd - vårbyg - opnås en mærkbar reduktion af kvælstofudvaskningen særligt i efterårsmånederne, hvor risikoen for udvaskning er størst.

Det er hensigten at ændre bestemmelserne, således at der kan anvendes rajgræs og ikke kun italiensk rajgræs. Forsøg fra Statens Planteavlsvforsøg har vist, at rajgræs har næsten samme evne til at optage kvælstof fra jorden og har samtidig bedre overvintringsevne.

Der ydes et tilskud på 425 kr. pr. ha (1995) for arealer beliggende i udpegede særligt følsomme landbrugsområder. Omkostningerne til udlæg af rajgræs i kornafgrøder/vårbyg er først og fremmest et udbyttetab, der ifølge Statens Planteavlsvforsøgs publikation Grøn Viden nr. 111 ligger på mellem 2,0 og 6,2 hkg pr. ha. Ved et udbyttensniveau i vårbyg på 46,1 hkg har lands-

forsøg vist et udbyttetab på 3,1 hkg, svarende til 266 kr. pr. ha. Hertil kommer udgiften til græsfrø på ca. 120 kr. pr. ha og meromkostning ved udsåning på 30 kr. pr. ha. Det samlede indkomsttab udgør dermed i alt 416 kr. pr. ha.

ad 2. Indkomsttab ved udskiftning af vinterhvede med vårbyg i sædskiftet

Indkomsttabet ved at udskifte vintersæd med vårsæd kan forenklet opgøres som differencen mellem dækningsbidragene for de to afgrødetyper:

Dækningsbidrag for vårbyg:

Jordbonitet 1-3:	4.674 kr. pr. ha.
Jordbonitet 5-8:	6.915 kr. pr. ha.

Dækningsbidrag for vinterhvede:

Jordbonitet 1-3:	5.298 kr. pr. ha.
Jordbonitet 5-8:	8.094 kr. pr. ha.

Kilde: Håndbog for driftsplanlægning 1994-95, s. 6.

Differencen i dækningsbidraget svarende til indkomsttabet ved udskiftningen mellem vårbyg og vinterhvede udgør dermed:

For dårligere jorder (JB 1-3) = 624 kr. pr. ha.
For bedre jorder (JB 5-8) = 1.179 kr. pr. ha.

Mulighederne for at støtte udskiftning af vinterhvede med vårbyg i sædskiftet

De miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger er udformet som forpligtelser for enkelte marker på bedriften og ikke for hele bedriften. Ved tilskud til udskiftning af vinterhvede med vårbyg på markniveau ville det ikke kunne sikres, at der ville være tale om en merforpligtelse og dermed en miljøgevinst på bedriften set under ét.

Mulighederne for at yde tilskud på bedriftsniveau undersøges for nærværende. I betingelserne for tilskud til en sådan miljøvenlig jordbrugsproduktion kan bl.a. indgå krav til sædskiftet om en maksimal andel af vinterkorn samt om udlæg af rajgræs i vårbyg.